

Úvod

Vítejte v části školení o BOZP a PO.

Tato část školení je zaměřena na konkrétní podmínky **Vašeho pracoviště**.

Aktivní prvky – kliknutím na [podtržený text](#) se Vám otevře odkaz v novém okně (interní předpis, webové stránky apod.)

Základní právní a ostatní předpisy k zajištění BOZP

Oblast BOZP je upravena nejen právními předpisy, ale i ostatními předpisy, mezi které patří také interní předpisy MU a FSS.

Jedná se o důležité dokumenty, prosím, prostudujte si je pečlivě!

- [Směrnice rektora č. 10/2009 Stanovení organizace zabezpečení BOZP na MU](#)
- [Směrnice pro Poskytování OOPP](#)
- [Hodnocení pracovních rizik](#)
- [Návrh na zařazení prací do kategorií](#)
- [Pracovní podmínky žen](#)

Všechny tyto dokumenty a mnohé další najdete na dokumentovém serveru v [Informačním systému MU](#) (IS MU). Doporučení – uložte si tento odkaz do oblíbených.

Prevence rizik

Zaměstnanci fakulty jsou vzhledem k vykonávaným činnostem vystaveni zejména následujícím nebezpečím:

- uklouznutí,
- zakopnutí,
- pád z výšky, na rovině, na schodišti,
- úraz elektrickým proudem,
- naražení na ostré hrany, rohy nábytku a zařízení,
- onemocnění páteře při výkonu pracovních činností s převažujícím sedavým zaměstnáním,
- únava očí při práci s PC – zraková zátěž, poškození zraku (bolest očí, pálení očí, zarudlé oči, mžitky apod.),
- práce s PC – tělesné potíže (bolesti v zádech, zápěstí, prstů apod.),
- náraz, přiražení zaměstnanců – chodců vozidlem na venkovních odstavných plochách a komunikacích.

Nejčastějšími pracovními úrazy na fakultě jsou **pády na rovině či na schodišti**.

Dbejte při chůzi zvýšené opatrnosti!

Prevence rizik

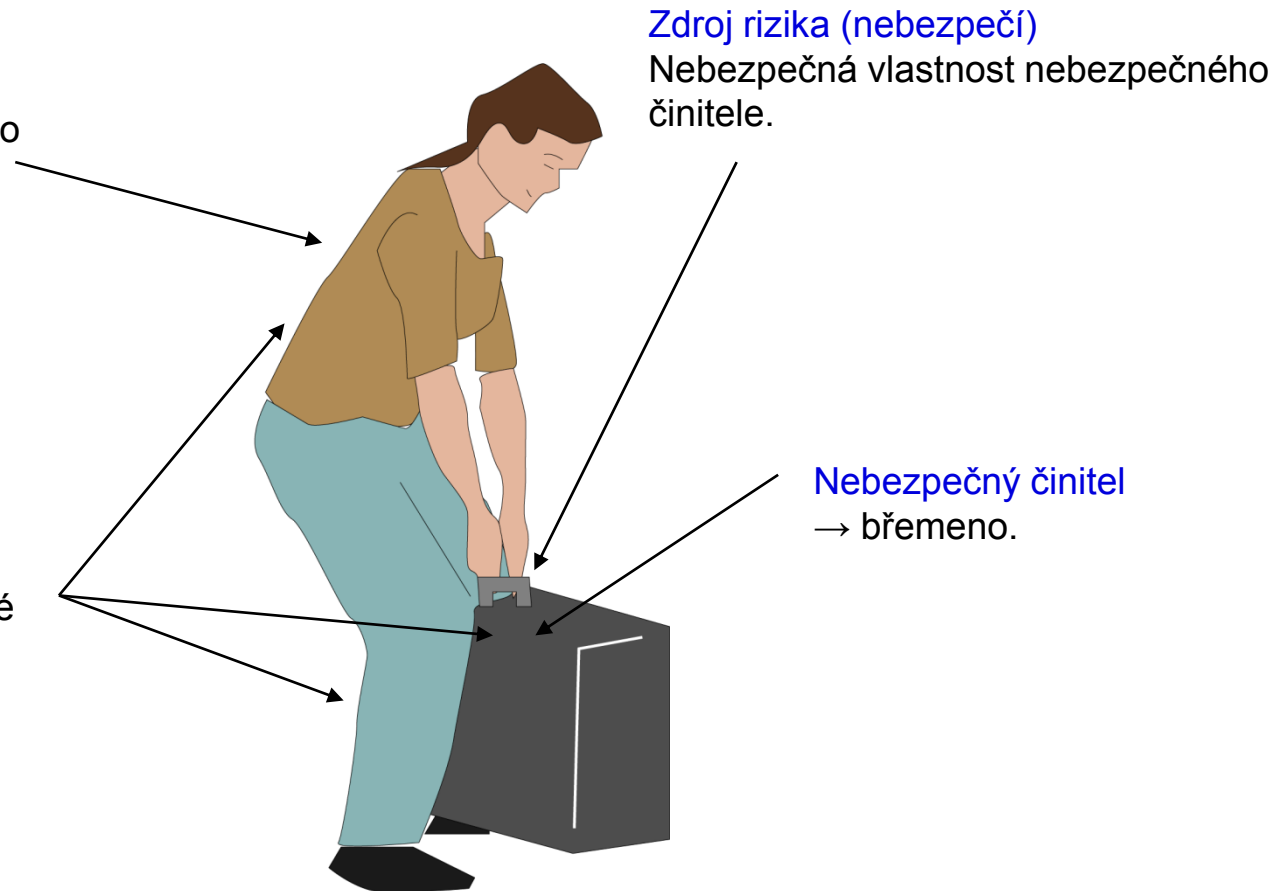
Podrobnější informace k rizikům vykonávané práce a k opatřením k jejich minimalizaci naleznete v interním dokumentu: [Hodnocení pracovních rizik](#). **Prostudujte si jej pečlivě!**

Riziko

Nejhorší předpokládaný následek a pravděpodobnost, příp. četnost jeho výskytu → poranění páteře.

Opatření

- Dodržování zásad bezpečné manipulace s břemeny.
- Dodržování stanovených hmotnostních limitů.

Poskytování OOPP

Není-li možné rizika odstranit nebo dostatečně omezit, je zaměstnavatel **povinen** (prostřednictvím vedoucích zaměstnanců) poskytnout zaměstnancům **OOPP** (v rozsahu stanoveném v [Směrnici pro Poskytování OOPP](#)).

Vyhodnocení rizik pro poskytování OOPP a seznam pozic, kterých se poskytování OOPP týká, naleznete ve výše uvedeném Pokynu.

Poskytování mycích, čisticích a dezinfekčních prostředků, ochranné nápoje

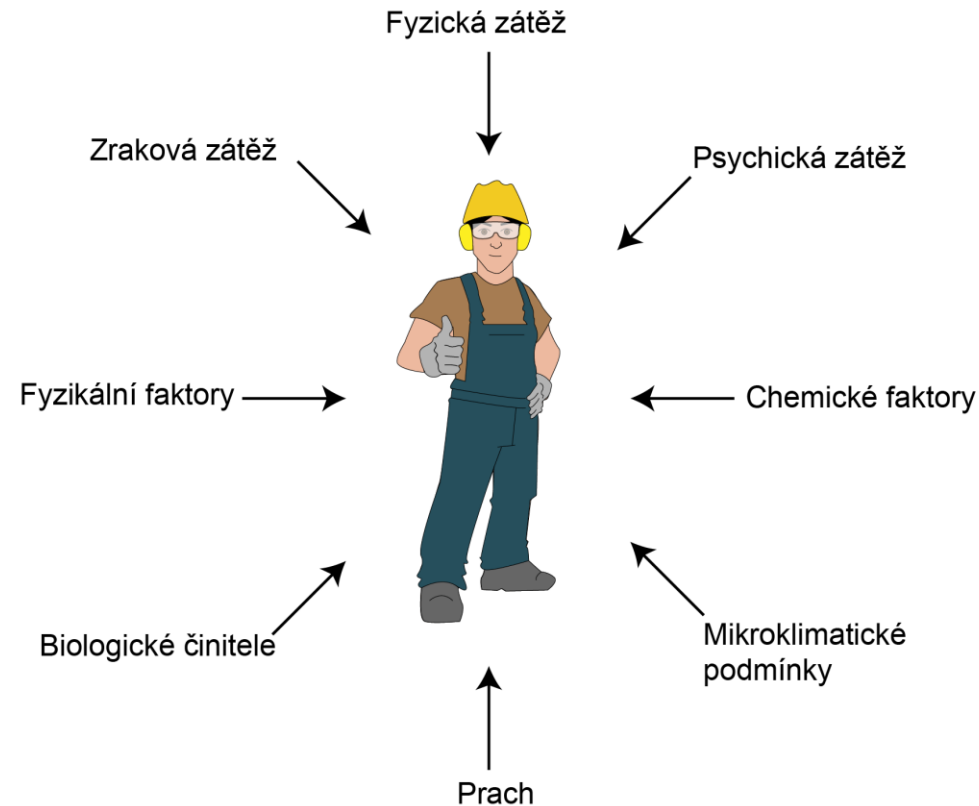
Pro zaměstnance se WC vybavují mycími prostředky (tekutá mýdla, papírové ručníky nebo elektrické osoušeče rukou).

Ochranné nápoje se na základě vyhodnocení konkrétních podmínek práce na výše uvedených pracovištích neposkytují. Pro účely pitného režimu a poskytnutí první pomoci se bezplatně poskytuje pitná voda.

Kategorizace prací

Podle míry výskytu faktorů, které mohou ovlivnit zdraví zaměstnanců, a jejich rizikovosti pro zdraví se práce zařazují do jedné ze čtyř kategorií.

Zaměstnanci fakulty jsou zařazeni do **kategorie 1.**, tzn. práce, při nichž dle současného poznání **není pravděpodobný nepříznivý vliv na zdraví** (práce nerizikové). Podrobnější informace naleznete v interním dokumentu: [Návrh na zařazení prací do kategorií](#).

Pracovnílékařské služby

Smluvním poskytovatelem pracovnílékařských služeb na MU je **MUDr. Věra PŘIBYLOVÁ** (Slovákova 11, 602 00 Brno - 4. patro, výtah).

Zaměstnavatel (zastoupen vedoucími zaměstnanci) je povinen zajistit pracovnílékařské prohlídky zaměstnanců. Na prohlídku je zaměstnanec vysílán prostřednictvím **personálního oddělení**.

Zaměstnanci fakulty jsou povinni absolvovat následující pracovnílékařské prohlídky:

- **vstupní,**
- **periodickou** – v kategorii první se provádí, **pokud to zaměstnavatel nebo zaměstnanec vyžadují**
  - a) jednou za 6 let, nebo
  - b) jednou za 4 roky, jde-li o zaměstnance, který dovršil 50 let věku
- **mimořádnou** – zejména po přerušení výkonu práce na dobu delší než 6 měs., na žádost
- zaměstnance či na žádost zaměstnavatele.

Pokud zaměstnanec **odmítne podrobit se prohlídce**, na kterou byl zaměstnavatelem vyslán, nebo nedoručí-li ve stanovené lhůtě zaměstnavateli posudek o zdravotní způsobilosti, **nemůže mu být zaměstnavatelem nadále přidělována práce**. Současně vzniká právo zaměstnavatele řešit vzniklou situaci v souladu s ustanovením 52 písm. f) zákoníku práce, tzn. výpovědí pro nesplnění předpokladů pro výkon práce.

Úrazy

Pracovní úraz je **poškození zdraví** nebo smrt zaměstnance, došlo-li k nim nezávisle na jeho vůli krátkodobým, náhlým a násilným působením zevních vlivů **při plnění pracovních úkolů** nebo **v přímé souvislosti s ním**.

Co mám dělat, stane-li se úraz?

- 1. Zajistit bezpečnost sobě i ostatním** – např.: vypnout el. proud či zařízení, označit nebezpečné místo, zamezit vstupu apod.
- 2. Poskytnout první pomoc.**
  - Laická první pomoc:
    - **lékárnička** je umístěna na vrátnici
    - pro případ nutné **resuscitace** je na vrátnici také **AED**.
  - Odborné poskytnutí první pomoci – **ZZS 155** (z pevné linky 0155)
- 3. Ponechat místo úrazu beze změn** – případně pořídit fotografie, videozáznam apod.
- 4. Bezodkladně oznámit** svému **nadřízenému vedoucímu zaměstnanci** svůj úraz, pokud to zdravotní stav dovolí, a úraz jiného zaměstnance, popřípadě úraz jiné fyzické osoby, jehož jste byl/a svědkem a spolupracovat při objasňování příčin úrazu.
- 5. Vedoucí vyšetří příčiny a okolnosti vzniku úrazu a zaeviduje** jej – vyplní [informační list o úrazu](#). Vedoucí správy objektu neprodleně zašle informační list manažeru KŘ, PO a BOZP MU. V případě vzniku pracovní neschopnosti vyhotoví vedoucí pracoviště v spolupráci s referentem BOZP a PO fakulty [záznam o úrazu](#).
- 6. Vedoucí je povinen přijmout opatření proti opakování úrazu.**

Použití **Automatického Externího Defibrilátoru**

Bezpečnost v dopravě

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

- Chodec musí užívat především **chodníku** pro chodce.
- Kde není chodník nebo je-li neschůdný, chodí se po **levé krajnici**, a kde není krajnice nebo je-li neschůdná, chodí se co nejbližší při levém okraji vozovky.
- Je-li blíže než 50 m křižovatka s řízeným provozem, **přechod pro chodce**, místo pro přecházení vozovky, nadchod nebo podchod, musí chodec přecházet jen na těchto místech. Na přechodu pro chodce se chodí vpravo.

Základní požadavky na řízení motorového vozidla (služebního i soukromého):

- řádné seznámení s návodem k obsluze vozidla,
- zaměstnanec je povinen dodržovat maximální dobu řízení, tj. 4,5 hodiny, pak
  - **bezpečnostní přestávka** v trvání nejméně 30 minut,
  - během bezpečnostní přestávky nesmí řidič vykonávat **žádnou činnost** vyplývající z jeho pracovních povinností.

Při ztrátě zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel je zaměstnanec povinen neprodleně ohlásit tuto skutečnost svému nadřízenému zaměstnanci.

Pracovní podmínky žen

[Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce](#), ve znění pozdějších předpisů, [41 písm. c\)](#), [238-242](#);

- Týká se těhotných žen, žen, které kojí a žen – matek do konce devátého měsíce po porodu.
- Seznam zakázaných prací je uveden ve [vyhlášce č. 180/2015 Sb.](#), o zakázaných pracích a pracovištích, ve znění pozdějších předpisů, 1-4.

Pracovišť fakultě se týkají zejména tyto zakázané práce:

- Ruční manipulace s břemeny překračující hmotnostní limity pro těhotné ženy:
  - občasná manipulace 10 kg,
  - častá manipulace 5 kg,
  - vsedě 2 kg.
- Práce ve výškách **nad 1,5 m** nad volnou hloubkou přesahující 1,5 m nebo na souvislé ploše, jejíž sklon od vodorovné roviny je 10 stupňů a větší.
- Podrobnější informace naleznete v interním dokumentu: [Pracovní podmínky žen](#).

Skladování, ruční manipulace s břemeny

Nesprávná manipulace s břemeny je jednou z nejčastějších příčin pracovních úrazů. **Nepodceňujte ji!**

Rizika

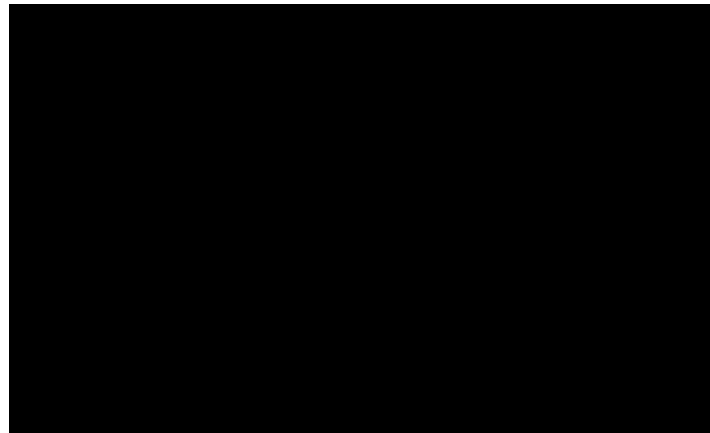
- Pád při chůzi s břemenem (zakopnutí, uklouznutí apod.).
- Pád, převržení, sesunutí břemene na pracovníka (špatné uložení, ztráta stability břemene).
- Zhmoždění a naražení prstů, končetin při vysmeknutí břemene z ruky, při ukládání na místo uložení.
- Poškození páteře, kyčelních, kolenních aj. kloubů, vznik kýly, natržení svalů apod. (nedodržování hmotnostních limitů, nesprávná manipulace s břemeny).

Hmotnostní limity pro ruční manipulaci s břemeny

Max. 50 kg
občasná¹ manipulace

Max. 30 kg
častá² manipulace

Max. 5 kg
manipulace vsedě

Max. 20 kg
občasná¹ manipulace

Max. 15 kg
častá² manipulace

Max. 3 kg
manipulace vsedě

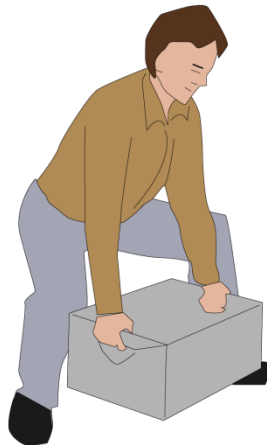
1 balení s kancelářským papírem = cca 2,5 kg → krabice, tj. 5 balení = 12,5 kg

¹ Přerušované zvedání a přenášení **nepřesahující** souhrnně 30 min. za 8hodinovou pracovní směnu.

² Přerušované zvedání a přenášení **přesahující** souhrnně 30 min. za 8hodinovou pracovní směnu.

Zásady správné a bezpečné manipulace s břemeny

- Pokud břemeno nemá úchyty, je lépe ho uchopit **zespodu při pokrčení kolen**.
- Nejvýhodnější svislá dráha pohybu břemene je **mezi výškou zápěstí a ramen**. Manipulace mimo tuto úroveň znamená větší zatížení páteře.
- Při chůzi nesmí břemeno **bránit ve výhledu**.
- Při manipulaci s těžšími břemeny je třeba používat **manipulační techniku**, zejména při přenášení na delší vzdálenost.
- Umístění břemen pro manipulaci je optimální ve výši 75 cm. Vhodné je vyloučit manipulaci z podlahy, pod úroveň kolen a nad úroveň ramen.

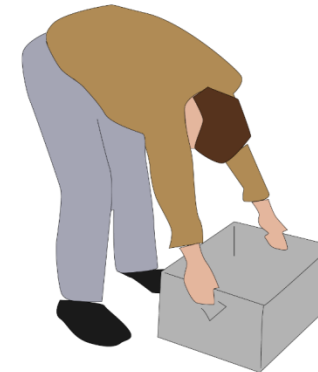
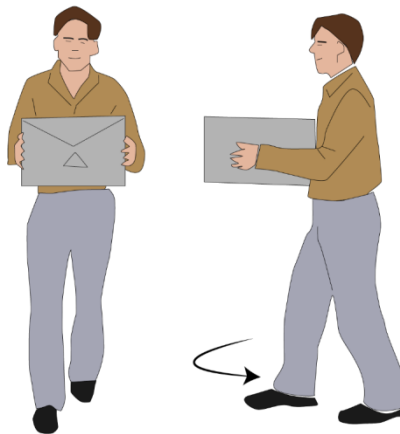

Takto ano!

- Břišní a pánevní svalstvo zpevní.
- Trup vzpřímený, lehce skloněný dopředu.
- Pevný a bezpečný úchop.
- Břemeno drž co nejbližší trupu.
- Při zvedání se zapínají především silné svaly nohou.

Správné otáčení

Otáčeš se pomocí chodidel a kyčlí (přešlapováním).

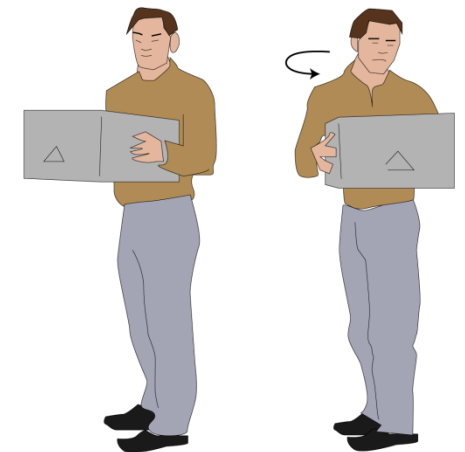

Tak ne!

Nezvedej břemena zády a daleko od trupu.

Nesprávné otáčení

Neotáčeš se trupem.

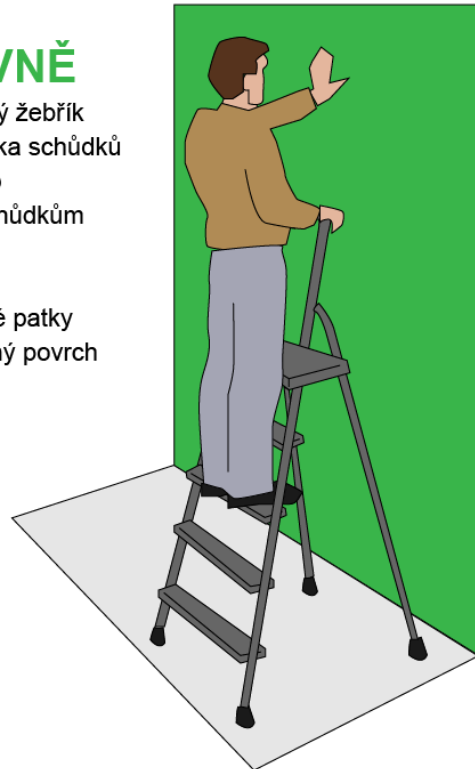
Práce ve výškách – žebříky, schůdky

Bez **speciálního školení** je povoleno provádět pouze jednoduché práce, a to jen za předpokladu, že jsou dodrženy tyto základní bezpečnostní pokyny:

- Pro výstup do výšky použijte pouze zařízení **k tomu určené** (schůdky, žebřík, sloní noha apod.).
- **Nikdy nepoužívejte židle, stoly, radiátory, regály apod.!**
- Zařízení pro výstup před každým použitím **zkontrolujte**.

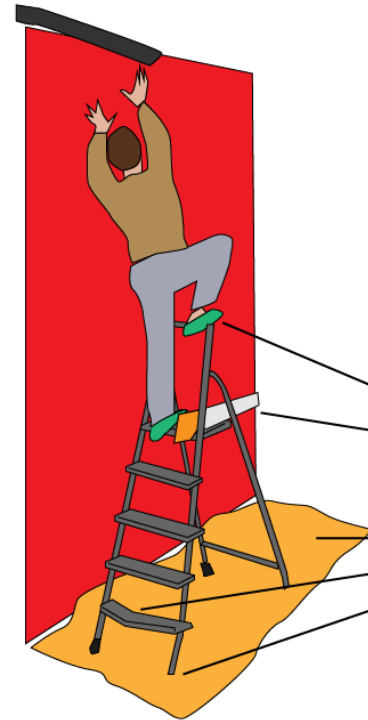
SPRÁVNĚ

- Nepoškozený žebřík
- Správná výška schůdků
- Pevný úchop
- Čelem ke schůdkům
- Pevná obuv
- Čisté stupně
- Protiskluzové patky
- Pevný a rovný povrch

ŠPATNĚ

- Nebezpečná práce nad hlavou
- Špatná výška schůdků
- Pracovník se nedrží
- Stání na madle
- Pantofle
- Nezajištěné náradí
- Vyklánění se
- Kluzké stupně
- Nerovný, měkký povrch
- Poškozené schůdky
- Chybějící protiskluzové patky

Pořádek na pracovišti, třídění odpadů

Pracoviště musí být udržováno v pořádku a čistotě, s tím souvisí také třídění odpadů. **Tříděte odpad, je to důležité!**

V černém kontejneru (směsném odpadu) má skončit jen to, co nepatří do **barevných kontejnerů** nebo na **sběrné středisko odpadů**.

Noviny, časopisy, kancelářský papír, reklamní letáky, knihy (bez tvrdé vazby), sešity, krabice, lepenka, kartón, papírové obaly.

PET láhve, kelímky, krabičky od pokrmů, plastové nádoby od kosmetiky či pracích prostředků, sáčky, tašky, fólie, polystyren, nápojové kartony (TETRAPAK), hliníkové plechovky od nápojů.

Do čirého skla patří: sklenice od potravin, rozbité skleničky, láhve od nápojů.

Do barevného skla patří: láhve od nápojů, tabulové sklo z oken a dveří, i když je čiré.

Veškeré oděvy, párová obuv, hračky (měkké, tvrdé), kabelky, bytový textil (záclony, závěsy, povlečení, ubrusy).

Zákazy, příkazy a pokyny pro bezpečný pohyb a pobyt v objektu

- Zákaz vstupu se **zbraní** nebo jinými předměty, které jsou způsobilé ohrozit život nebo zdraví anebo pořádek.
- Zákaz svévolné **výměny zámků, zámkových vložek a montáž přídatných zámků**. Veškeré opravy a úpravy zámkových systémů zajišťuje výhradně pověřený pracovník Správy objektu.
- Zákaz vstupu osobám zjevně pod vlivem **alkoholu** či jiných návykových látek a osobám se silně **znečištěným oděvem**.
- Zákaz **kouření**, vč. elektronických cigaret a používání otevřeného plamene (svíčky apod.).
- Zákaz provádění jakýchkoliv **laických oprav**. Závady a nedostatky na pracovišti hlase svému nadřízenému vedoucímu zaměstnanci, případně Správy objektu.

Základní právní a ostatní předpisy k zajištění PO

Oblast PO je upravena nejen právními předpisy, ale i ostatními předpisy, mezi které patří také interní předpisy MU a FSS.

Jedná se o důležité dokumenty, prosím, prostudujte si je pečlivě!

- [Směrnice rektora č. 4/2005 Organizace zabezpečení požární ochrany na MU](#)
- [Stanovení organizace zabezpečení požární ochrany na FSS](#)
- [Požární poplachové směrnice](#)
- [Požární evakuační plán](#)
- [Dokumentace zdolávání požáru](#)
- [Provádění činností u nichž hrozí nebezpečí vzniku požáru](#)

Všechny tyto dokumenty a mnohé další najdete na dokumentovém serveru v [Informačním systému MU](#) (IS MU). Doporučení – uložte si tento odkaz do oblíbených.

Mimořádné události – požár, výbuch

Při hlášení požáru či výbuchu postupujte podle [Požární poplachové směrnice](#). Vyvěšeny jsou také na chodbách.

Každý, kdo zpozoruje požár, je povinen:

1. Provést nutná opatření pro záchranu ohrožených osob.
2. Je-li to možné, požár uhasit, nebo provést nutná opatření k zamezení jeho šíření (např. odstranění hořlavých látek apod.).
3. Nestačí-li na to vlastními silami nebo dostupnými prostředky, je povinen **vyhlásit požární poplach**, uvědomit o požáru osoby v jeho okolí.

Požární poplach se vyhlašuje: rozhlasem sirénou a voláním „HOŘÍ! – HOŘÍ!“.

4. Ohlásit neodkladně zjištěný požár nebo zabezpečit jeho ohlášení na ohlašovnu požáru objektu – telefonicky nebo osobně:

OHLAŠOVNA POŽÁRU je na **recepce** kl. **1910** (549 491 910)

případně ohlásit na:

TÍSŇOVOU LINKU HASIČŮ **150 (0 150)**

nebo

EMERGENCY CALL **112 (0 112)**

a sdělit: **kde hoří – co hoří – kdo volá – odkud volá.**

Evakuace

Po vyhlášení evakuace **v klidu** opusťte nejkratší možnou cestou objekt, pomáhejte osobám se sníženou pohyblivostí.

Únikové cesty jsou značeny zelenou tabulkou s bílým piktogramem.

Do příjezdu jednotky požární ochrany řídí evakuaci **vedoucí pracoviště** nebo jeho zástupce.

Při evakuaci používejte pouze evakuační výtah!

Po opuštění budovy se shromážděte na **shromaždišti – před kostelem**. Je nezbytné se zaevidovat, aby po vás záchranáři zbytečně nepátrali.

Po příjezdu hasičů se všichni řídí pokyny velitele zásahu. [Požární evakuační plán](#) upravuje postup při evakuaci osob po určených únikových cestách z objektu zasaženého nebo ohroženého požárem.

shromaždiště

Evakuace osob

- Zabezpečení evakuace osob vyžaduje:
-
- označeny nouzových (únikových) východů, a směrů úniku osob
- trvale volně průchodné komunikační prostory (chodby, schodiště apod.), které jsou součástí únikových cest, tak, aby nebyla omezena nebo ohrožena evakuace nebo záchranné práce
- aby chráněné únikové cesty a všechny jejich součásti nebyly využívány způsobem zvyšujícím požární riziko
- udržovat volný přístup k nouzovým východům (únikovým východům)

Úniková cesta - závada

Volný přístup k nouzovým východu - závada

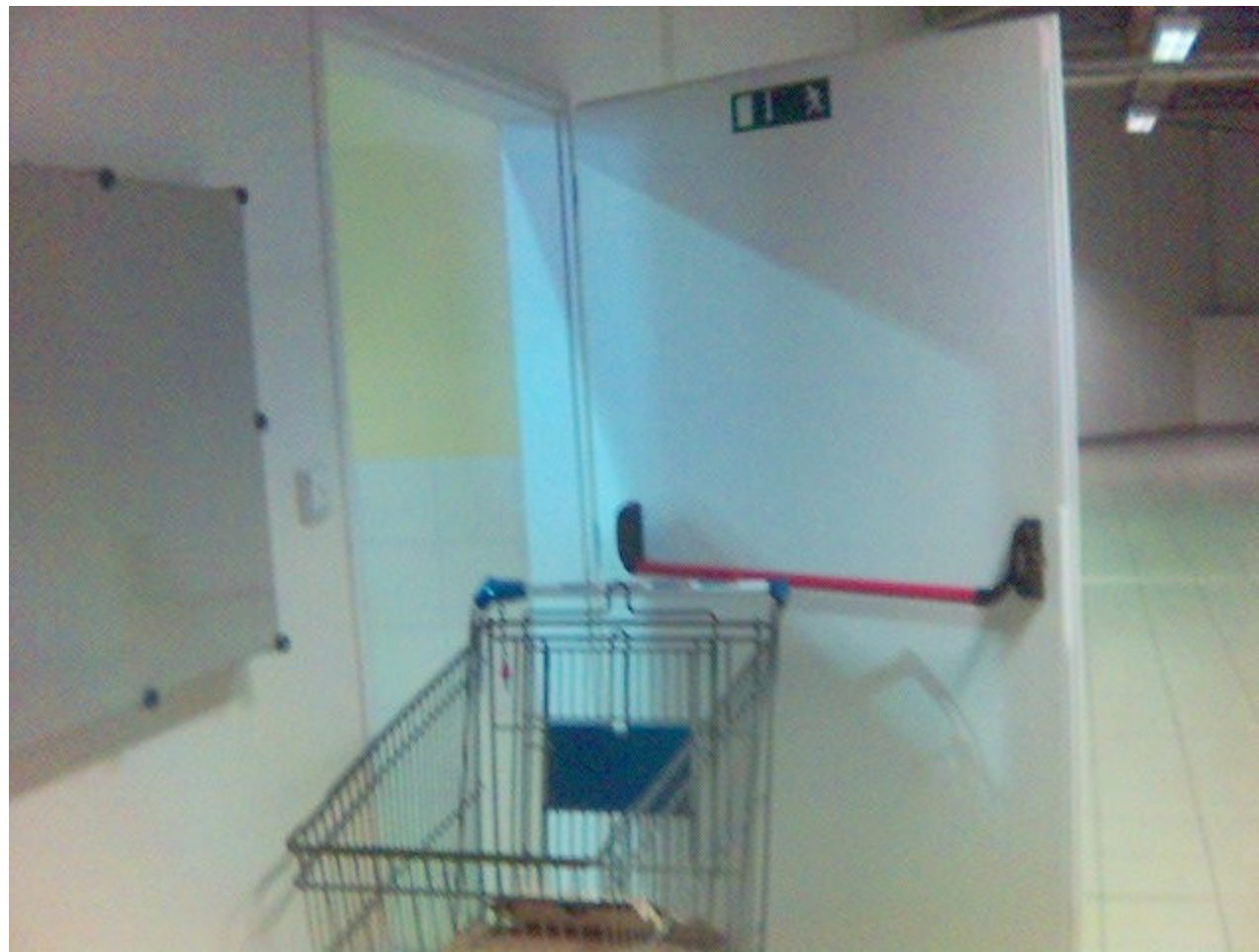

Požární dveře

- Zajistit aby všechny požární dveře byly zavřené a funkční
- **Požární dveře** jsou dveře opatřené samozavíračem a zpěňovací páskou, nesmí být ničím zajišťovány v trvale otevřené poloze či jinak bráněno automatickému uzavření dveří po průchodu jimi.
- **Požární dveře omezují šíření tepla a kouře** mezi jednotlivými požárními úseky a zvyšují tak výrazně požární bezpečnost staveb.
- **Otevřené nebo poškozené požární dveře** mohou v případě požáru ohrozit životy velkého množství osob, zejména v důsledku rozšíření kouře do chráněných únikových cest.
- **Z tohoto důvodu je nutné, aby všechny požární dveře byly zavřené, funkční a nebyla omezena nebo ohrožena evakuace osob.**

Požární dveře musí být zavřené a funkční - závada

Požární dveře musí být zavřené a funkční - závada

Otevřené požární dveře - zakouřená úniková cesta

Činností, u nichž hrozí nebezpečí vzniku požáru

- Před zahájením činnosti, u nichž hrozí nebezpečí vzniku požáru se musí vyhodnotit podmínky požární bezpečnosti v prostorech, ve kterých se bude provádět nebezpečná činnost, jakož i v přílehlých prostorech, zda se nejedná o činnost vyžadující zvláštní požárně bezpečnostní opatření.
- Pro činnosti vyžadující zvláštní požárně bezpečnostní opatření se jejich zajištění prokazuje písemně příkazem.
- Při provádění prací s otevřeným ohněm musí být splněné podmínky požární bezpečnosti, stanovené vyhláškou MV č. 87/2000 Sb.
- Podrobnější informace naleznete v interním dokumentu: [Provádění činností, u nichž hrozí nebezpečí vzniku požáru](#).

Požárně bezpečnostní zařízení –

V objektu fakulty se nachází tato požárně bezpečnostní zařízení a prostředky pro zjištění a zdolávání požáru:

Automatické vyhlášení požárního poplachu
Elektrickou požární signalizací (požární čidla)

Požárně bezpečnostní zařízení –

V objektu fakulty se nachází tato požárně bezpečnostní zařízení a prostředky pro zjištění a zdolávání požáru:

Typy přenosných hasicích přístrojů

Práškový hasicí přístroj

Sněhový hasicí přístroj

Požárně bezpečnostní zařízení –

V objektu fakulty se nachází tato požárně bezpečnostní zařízení a prostředky pro zjištění a zdolávání požáru:

- Postup při hašení přenosným hasicím přístrojem

1. Hasicí přístroj sejmeme z držáku a přeneseme na místo požáru.
2. Hasicí přístroj postavíme na pevný povrch a hadici držíme levou rukou. Hadici z hasicího přístroje namíříme na ohnisko požáru.
3. Pravou rukou vytáhneme pojistku a stlačením vrchní páky se aktivuje výtok hasicího média.

Požárně bezpečnostní zařízení –

V objektu fakulty se nachází tato požárně bezpečnostní zařízení a prostředky pro zjištění a zdolávání požáru:

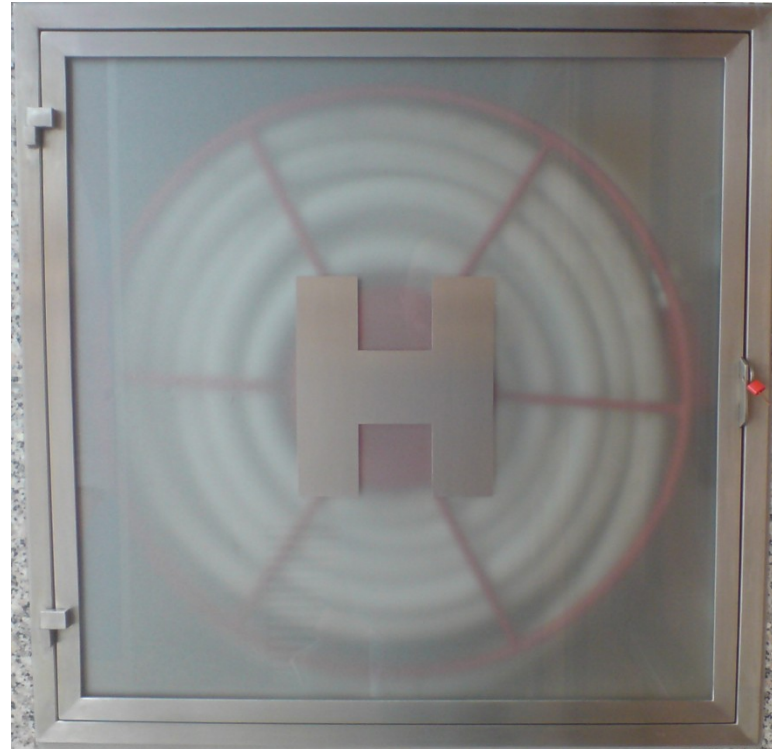
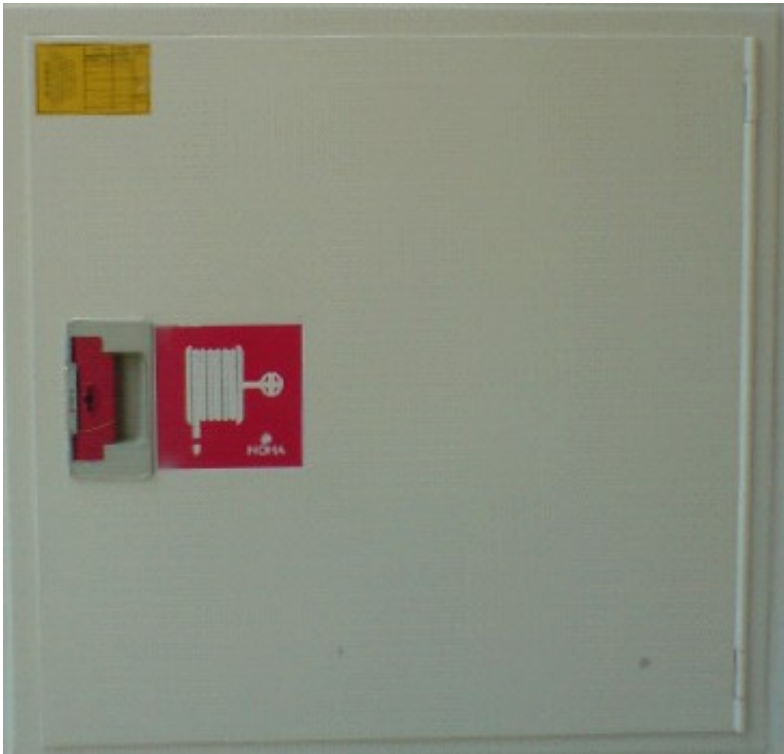
- **Nástěnný hydrantový systém D 25**

Požárně bezpečnostní zařízení –

V objektu fakulty se nachází tato požárně bezpečnostní zařízení a prostředky pro zjištění a zdolávání požáru:

- Nástěnný hydrantový systém D 25

Konec školení

děkujeme za pozornost